

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie industrie, onderzoek en energie

2010/2106(INI)

12.11.2010

ADVIES

van de Commissie industrie, onderzoek en energie

aan de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

over het Groenboek van de Commissie over bosbescherming en bosinformatie
in de EU: onze bossen voorbereiden op de klimaatverandering
(2010/2106(INI))

Rapporteur: Lena Ek

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie industrie, onderzoek en energie verzoekt de ten principale bevoegde Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

- A. overwegende dat groeiende bomen koolstof uit de atmosfeer opslaan en een belangrijke koolstofbron en koolstofput zijn, en dat de hoeveelheid koolstof in de houtbiomassa in Europa op dit moment naar schatting met 116 miljoen MT per jaar toeneemt doordat het bosareaal in Europa groter wordt,
- B. overwegende dat de langetermijntrend van toenemende bosbedekking in de Europese Unie volgens de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (UNECE) van stabiele aard is,
- C. overwegende dat Europa een totaalareaal van bos en ander bebost land van 177 miljoen hectare heeft, dat 42% van haar landmassa bedekt,
- D. overwegende dat de verscheidenheid van de natuurlijke omstandigheden in de diverse bosregio's in Europa enorm is, gaande van subarctisch tot mediterraan en van alpien gebied tot laagland en met inbegrip van verdrinken land en delta's,
- E. overwegende dat bossen voor de inkomsten van miljoenen werkers, ondernemers en boseigenaren zorgen en een belangrijke bijdrage leveren aan de economische groei, werkgelegenheid en welvaart,
- F. overwegende dat de sector in 2005 een omzet had van ongeveer EUR 380 miljard, oftewel ongeveer 9% van het BBP in Europa,
- G. overwegende dat duurzaam bosbeheer, met inbegrip van bosbescherming, van fundamenteel belang is om bossen gediversifieerd, gezond en veerkrachtig te houden,
- H. overwegende dat actief en duurzaam beheerde bossen één van de meest doeltreffende middelen vormen om CO₂ uit de atmosfeer op te slaan,
- I. overwegende dat de bosbouwsector uitermate belangrijk is in plattelandsgebieden en dat de 350 000 ondernemingen in deze sector werk bieden aan zo'n drie miljoen mensen, d.w.z. 8,6% van alle werknemers in de productiesector in Europa,
- 1. sluit zich aan bij het standpunt van de Commissie dat bossen moeten worden gezien als één van de belangrijkste instrumenten voor het terugdringen van de factoren die bijdragen aan de klimaatverandering, bijvoorbeeld doordat ze CO₂ uit de atmosfeer opslaan; benadrukt dat duurzaam bosbeheer – met inbegrip van bosbescherming en aan de verschillende situaties in Europa aangepast bosherstel – van centraal belang is opdat de EU haar klimaatdoelstellingen kan verwezenlijken en de diversiteit van haar bossen kan beschermen, die namelijk verscheidene voor de samenleving essentiële ecosystemendiensten (bevoorrading met bouwhout, opslag van CO₂ en bescherming tegen natuurrampen) en cultuurdiensten (duurzaam toerisme) leveren;

2. is van oordeel dat een krachtdadig beleid voor het aanpakken van de klimaatverandering probleemloos samengaat met het streven om de bosbouwsector verder te ontwikkelen tot een belangrijke industrietak in Europa; is van oordeel dat de bosbouwindustrie verder moet worden ontwikkeld zodat zij in de toekomst kan blijven bijdragen aan duurzame economische groei, de schepping van nieuwe banen en de strijd tegen de klimaatverandering;
3. wijst op het feit dat bosbouw in een aantal lidstaten al in grote mate stoelt op het beginsel van duurzaamheid, maar dat dit beginsel in de bosbouwsector in andere lidstaten nog niet evenveel ingang heeft gevonden; is van oordeel dat de EU ervoor moet zorgen dat elke lidstaat helpt bij het implementeren van duurzaam bosbeheer in de ware zin van het woord; merkt op dat de EU een kenniscentrum zou kunnen oprichten om de lidstaten de nodige informatie te geven;
4. wijst erop dat Europese initiatieven inzake bosgebieden zowel tot doel moeten hebben bossen ‘aan te passen’ aan de klimaatverandering, als toezicht uit te oefenen op de bescherming ervan en deze bescherming te verbeteren, vooral in het geval van kwalitatief hoogwaardige habitats;
5. wijst op de potentiële toegevoegde waarde van een Europese coördinatie van bosinformatie en van Europees toezicht op doelstellingen betreffende de aanpassing aan en de matiging van de klimaatverandering, doelen inzake hernieuwbare energie en goede praktijken voor multifunctioneel en duurzaam bosbeheer, in het bijzonder gezien de grensoverschrijdende aard van de problemen die zich stellen;
6. dringt aan op samenhang tussen de verschillende vormen van EU-beleid inzake bos- en landbouw, hernieuwbare energie, biodiversiteit en andere milieugerelateerde onderwerpen, alsook tussen het industrie- en onderzoeksbeleid en de EU 2020-strategie;
7. beklemtoont de noodzaak van méér concurrentie in de bosbouwsector door middel van investeringen in innovatie, onderzoek en de ontwikkeling van mechanismen voor het verspreiden van de gegenereerde kennis;
8. merkt op dat bosbranden, ontbossing, het verlies aan biodiversiteit en de daaruit voortvloeiende verminderende veerkracht van de bossen, de verspreiding van schadelijke soorten, parasieten en ziekten en andere bosziekten tot de grootste problemen behoren die de Europese bossen bedreigen; is van oordeel dat Europa deze problemen moet aanpakken door middel van een samenwerkings- en voorlichtingsinitiatieven;
9. vraagt de Commissie, de lidstaten en de regionale overheden om bossen een aanzienlijk grotere rol te laten spelen bij de preventie van overstromingen, grondverschuivingen, branden, verlies van biodiversiteit en extreme weersverschijnselen, en bij het ontwikkelen van informatiesystemen en systemen voor financiële steun voor de bosbouwsector rekening te houden met aspecten van de bescherming tegen overstromingen;
10. vestigt de aandacht op het belang van wereldwijde samenwerking zowel op administratief gebied als op het vlak van onderzoek, voor het vastleggen van normen en goede praktijken, en voor de overdracht van technologie en wetenschappelijke kennis, vooral in de context van het systeem voor de beperking van door ontbossing en aantasting van

bossen veroorzaakte emissies (REDD-systeem); wijst er eveneens op dat een eerlijke verdeling van de voordelen van het REDD-systeem niet mogelijk is zonder actieve samenwerking en zonder de uitwisseling van goede praktijken; beklemtoont het belang van het GMES-programma voor het in kaart brengen, monitoren en registreren van bosgebieden op Europees en internationaal niveau en wijst op de bijdrage die de aldus verzamelde informatie kan leveren tot de VN-onderhandelingen over de klimaatverandering;

11. beklemtoont het belang van duurzaam bosbeheer voor de handhaving van de productie- en beschermingsfuncties van bossen en voor de algemene levensvatbaarheid van bossen, en onderstreept dat het weerstandsvermogen van de Europese bossen tegen de klimaatverandering en het verlies van biodiversiteit moet worden vergroot;
12. wijst erop dat rekening moet worden gehouden met de uiteenlopende problemen waarmee het bosbouwbeleid in de EU te maken heeft; stelt met name vast dat de ecosystemen en de eigendomsstructuur van bossen heterogeen zijn en dat de klimaatproblemen waarmee verschillende delen van Europa te kampen hebben, uiteenlopen; onderstreept dat metingen en gedragscontroles op het gepaste niveau moeten gebeuren (lokaal, regionaal, nationaal of communautair);
13. waarschuwt voor het gevaar van onbeperkte commerciële benutting van bossen, omdat dit heel vaak leidt tot hun onomkeerbare vernietiging, met name van natuurlijke bossen;
14. onderstreept de belangrijke functie van bossen voor de economie van de lidstaten en in het bijzonder voor de regionale ontwikkeling, vooral in plattelandsgebieden, waar de bosbouwsector in belangrijke mate bijdraagt tot het creëren van economische groei, werkgelegenheid en welvaart en tot het concurrentievermogen en de aantrekkelijkheid van regio's;
15. beklemtoont dat in het bosbeleid, omdat boswetgeving gevolgen heeft voor miljoenen kleine boseigenaren, altijd een evenwicht moeten worden gevonden tussen eerbiediging van de eigendomsrechten van eigenaren en de vereisten ten aanzien van het leveren van publieke goederen;
16. wijst op het feit dat bosbouw vanzelfsprekend deel uitmaakt van een geïntegreerd plattelands- en regionaal beleid en dat hiermee rekening moet worden gehouden in de gesprekken over de toekomst van het GLB in de periode na 2013, en merkt op dat er ook moet worden vastgesteld wat de noodzaak is van het nemen van maatregelen voor bossen;
17. wijst op het feit dat windmolenparken in veel gevallen in bosgebieden kunnen worden aangelegd; is van oordeel dat projecten voor hernieuwbare energiebronnen en voor bosbescherming elkaar eerder aanvullen dan schade toebrengen;
18. erkent dat het belangrijk is de bosbestanden in de EU in stand te houden of te vergroten, vooral in lidstaten die meer te lijden hebben onder de klimaatverandering en extreme weersverschijnselen, aangezien bossen en bosgebieden belangrijke sociale, economische en ecologische voordelen opleveren; is voorts van mening dat maatregelen ter bescherming van bossen gericht moeten zijn op preventie en aanpassing, en dit op zo'n manier dat de productieve, ecologische en sociale functie van deze bossen niet verloren

gaat;

19. is van oordeel dat grondstoffen op basis van hout lage-energievervangers kunnen zijn voor energievervlindende materialen zoals metaallegeringen, plastic en beton die op grote schaal worden gebruikt in onder meer de bouwsector; wijst in dit verband op het gevaar van excessieve regelgeving, die de competitiviteit van houtproducten in vergelijking met deze niet-recycleerbare materialen kan doen dalen;
20. beklemtoont dat de nadruk moet worden gelegd op de toeleveringsketen van ruwe en verwerkte producten om legale handel en bosbescherming te garanderen; beklemtoont dat beheer van de toeleveringsketen kan bijdragen tot de totstandbrenging van eerlijkere concurrentievoorwaarden, en dat de betrokkenheid en collectieve inspanningen van de betrokken partijen hierbij een doorslaggevende rol kunnen spelen;
21. dringt aan op waakzaamheid ten aanzien van en goed toezicht op bosbestanden om ervoor te zorgen dat bio-energiestrategieën en eventuele toenames van de oogsten voor biomassa niet resulteren in een uitholling van de capaciteit van bossen om koolstof op te slaan en in een ondermijning van de doelstellingen met betrekking tot de klimaatverandering;
22. beklemtoont dat bossen ontegenzeggelijk van groot belang zijn voor de publieke veiligheid, aangezien zij menselijke habitats beschermen tegen de negatieve gevolgen van natuurverschijnselen;
23. wijst erop dat betrokkenheid bij de instandhouding van de biodiversiteit en bij de bescherming van bossen het bedrijfsleven geloofwaardiger doet overkomen, een beter imago oplevert en de winst ten goede komt;
24. benadrukt dat het communicatie- en voorlichtingsbeleid moet worden uitgebouwd om het duurzame beheer van de bosbouwsector te kunnen beheren, de klimaatverandering te kunnen assimileren, de bevolking te kunnen inlichten en het duurzame gebruik van hout te kunnen bevorderen;
25. wijst op het feit dat het belangrijk is goede praktijken uit te wisselen over de wijze waarop bedrijven en industriële sectoren door middel van een zogenaamde 'levenscyclusbenadering' kunnen bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen op het vlak van de biodiversiteit, en over de wijze waarop zij een brug kunnen slaan tussen instandhouding van de biodiversiteit en het genereren van inkomsten;
26. wijst op het feit dat de EU dankzij al lang bestaande traditionele bosbouwpraktijken ontegenzeggelijk over knowhow op bosbouwgebied beschikt; vraagt evenwel om verdere actie met betrekking tot onderzoek, opleiding, communicatie en voorlichting betreffende de gevaren van de klimaatverandering voor bossen en voor de bosbouwsector, en roept de regionale overheden en de lidstaten op tot langetermijnplanning in samenwerking met alle belanghebbenden en de Commissie; stelt vast dat er verder onderzoek nodig is naar de absorptie van CO₂ door verschillende soorten bossen;
27. vraagt om verdere actie met betrekking tot onderzoek, opleiding en voorlichting betreffende de gevaren van de klimaatverandering voor bossen en voor de bosbouwsector, en roept de bosbouwindustrie, regio's en lidstaten op tot langetermijnplanning;

beklemtoont het belang van een betere coördinatie van Europese en nationale onderzoeksprogramma's met betrekking tot de gevaren van de klimaatverandering voor bossen en voor de bosbouwsector; roept de Commissie ertoe op na te gaan of het mogelijk is een referentiewebsite te creëren met digitale kaarten van bosgebieden en hun geautoriseerde gebruik, NATURA-gebieden en unieke ecosystemen, met als doel regeringsinstanties, burgers en bedrijven beter te informeren;

28. beklemtoont dat het aanpassingsvermogen van bossen in het kader van de wereldwijde gevolgen van de klimaatverandering een positieve impact kan hebben op bosgebieden en de bosbouwindustrie; dringt daarom aan op meer financiële steun voor onderzoek naar dit aanpassingsvermogen;
29. benadrukt dat de coördinatie en informatieverstrekking binnen de EU en tussen de EU en de lidstaten moeten worden verbeterd; is van mening dat dit ten dele zou kunnen worden bewerkstelligd als één enkele afdeling van de Commissie een actieve coördinerende rol op zich zou nemen voor alle bosbouwgerelateerde activiteiten in de EU; vraagt dat de Commissie nadenkt over de oprichting van één enkele afdeling met een dergelijke taak en een voorstel hieromtrent uitwerkt;
30. beklemtoont dat er een strategie moet worden ontwikkeld voor financiële instrumenten gekoppeld zijn aan de EU-doelstellingen voor bosbouw, en dat de lidstaten in het kader hiervan best practices moeten uitwisselen; vraagt de Commissie vóór het einde van 2011 een studie hierover in te dienen;
31. is van oordeel dat de industriële exploitatie van bosbestanden voor de levering van hout als grondstof aan de chemische industrie of als halfproduct voor de productie van bouwmaterialen voornamelijk beperkt moet blijven tot aangeplante bossen; waarschuwt voor de negatieve gevolgen van het privatiseren van de natuurlijke rijkdommen van de lidstaten, zoals bossen;
32. verzoekt de Commissie op Europees en nationaal niveau gegevens over bossen en hun functies te verzamelen en bij te houden (bijv. percentage bos, regeneratiecapaciteit, bodemwatercapaciteit, erosiepercentages, herbebossingsgebieden enz.);
33. wijst erop dat in droge gebieden en met woestijnvorming bedreigde regio's aan herbebossing met productieve soorten moet worden gedaan, aangezien dit de bevolking ten goede zal komen en hun betrokkenheid bij taken op het vlak van bosbehoud en bosbrandbestrijding zal vergroten;
34. erkent dat bossen met name in mediterrane landen uitermate belangrijk zijn vanwege hun vermogen de temperatuur te doen dalen en de watercyclus in evenwicht te houden, en is in dit verband van oordeel dat herbebossing moet worden voorafgegaan door wetenschappelijke studies waarmee de soorten en plaatsen die het meest geschikt zijn voor bodembehoud en het opvangen van regenwater, in kaart worden gebracht;
35. spoort de lidstaten en de Commissie ertoe te blijven strijden tegen illegaal kappen en tegen de handel in het hiermee verkregen hout, aangezien hun inspanningen bijdragen tot het tegengaan van ontbossing, degradatie van bossen en verlies van biodiversiteit;

36. is van oordeel dat agrobossen in het kader van de strijd tegen de klimaatverandering wegens hun belang voor de opslag van CO₂ op gelijke voet moeten worden geplaatst met traditionele, niet-productieve bossen;

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	9.11.2010
Uitslag eindstemming	+: 44 -: 0 0: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Lena Ek, Ioan Enciu, Gaston Franco, Adam Gierek, Fiona Hall, Romana Jordan Cizelj, Arturs Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Judith A. Merkies, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Michèle Rivasi, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras, Henri Weber
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	António Fernando Correia De Campos, Andrzej Grzyb, Jolanta Emilia Hibner, Silvana Koch-Mehrin, Ivari Padar, Vladko Todorov Panayotov, Peter Skinner, Silvia-Adriana Țicău, Catherine Trautmann